

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE
VEDOUcí PRÁCE

Název	ADHD a užívání cannabinoidů jako forma sebemedikace
Autor	Zuzana Karchňáková
Vedoucí práce	Jaroslav Vacek
Oponent práce	Kateřina Svěcená

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky	Body
Abstrakt	<p>Abstrakt je úplný, ale jeho vypovídací hodnota je spíše slabá. Prezentované výsledky nepředstavují jednoznačné odpovědi na výzkumné otázky, jsou velmi nekonkrétní a navíc nesrozumitelné:</p> <p><i>„VÝSLEDKY: Výsledkem výzkumu je, že všichni zúčastnění respondenti s ADHD projevy v dospělosti mají stejné vzorce užívání cannabis.“</i> – Věta neodpovídá formulovanému výzkumnému cíli, nepřináší ani informace o tom, o jaký vzorec užívání se vlastně jedná.</p> <p><i>„Důvodem je, že si mohou být vědomí své sebemedikace, ale také nemusí.“</i> – Důvodem stejných vzorců užívání může být povědomí o vlastní sebemedikaci? Ale také nemusí...</p> <p><i>„Je patrné, že pokud nejde u respondentů o sebemedikaci, jejich užívání lze označit jako rizikové chování spojené s užíváním návykových látek u ADHD, nikoli za sebemedikační.“</i> – Ano, toto je tautologie, protože pokud nejde o sebemedikaci, nejedná se o sebemedikační užívání.</p>	2 / max. 5
Odůvodnění a rešerše odborné literatury	<p>Práce je dobře zdůvodněna, provedená rešerše neopomíjí ani nejnovější zahraniční zdroje. Zvolená témata kapitol pokrývají vhodně výzkumný problém a celkem logicky směřují k formulaci výzkumného cíle. Klíčová je čtvrtá kapitola, která se zabývá přímo sebemedikací a přináší nejnovější poznatky zahraničních studií. Text má dostatečnou akademickou úroveň, i když autorka citované zdroje v podstatě vzájemně nekonfrontuje, není k nim kritická a spíše je jen řadí vedle sebe. Právě této části chybí syntéza poznatků nejcitelněji.</p>	14 / max. 20
Použité metody a logika struktury práce	<p>Cíl je popsán poněkud krkolomně ve třech souvětích, ale spíše než o popis cíle jako takového, jde o nástin logického rámce, v němž má být cíle dosaženo. Výzkumné otázky jsou už jasnější. Kvalitativní výzkumné metody odpovídají hlavnímu cíli, jsou zvoleny vhodně, dobře zdůvodněny i</p>	14 / max. 20

	podrobně popsány. Validitou se autorka explicitně nezabývá.	
Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků	<p>Výsledky výzkumu jsou prezentovány jako výčet identifikovaných jevů na popisné úrovni. Citace krátkých úseků přepisů z původních rozhovorů jsou používány systematicky vždy za všechny respondenty, což umožňuje takřikajíc „průběžnou validizaci čtenářem“. Někdy to může působit až nadbytečně, nicméně to dobře plní účel ilustrování identifikovaných jevů autentickými výpověďmi. Systematické výčty jsou účelně doplněny tabulkami, a ještě jedním schématem (jehož vypočítací hodnota už tak vysoká není).</p> <p>Autorka si je vědoma omezení, které pramení ze způsobu kladení otázek – subjektivně postojoivě a generalizující odpovědi podrobuje obecné kritice, nicméně i tak s nimi dál pracuje. Asi je škoda, že již během rozhovorů se nepokusila pod povrch zobecněných názorů hlouběji proniknout.</p> <p>Neobratnost při překračování popisné roviny ve výsledcích dobře dokumentuje zpracování tématu první výzkumné otázky. Autorka v celém textu i souhrnu výsledků prezentuje jako vzorce užívání jednotlivé proměnné, které nejsou vzorcem užívání jako takovým, ale pouze obecnější vzorec užívání charakterizují (např. frekvence, způsob a množství užívání..., viz tabulku 4 na str. 35). Jeden typ vzorce užívání představuje určitý souhrn konkrétních charakteristik ve všech zmiňovaných proměnných, a právě toto zobecnění v práci citelně chybí. Pro ilustraci (včetně gramatických chyb a překlepů): „Další vzorcem způsob a množství, kdy způsob užívání je uvedena cigareta a průměrné množství užívání cannabis je 1,4 gramu.“</p> <p>Za podstatný nedostatek považuji to, že v analýze chybí systematické srovnání prožitků v intoxikaci konopnými drogami se zažívanými projevy ADHD u jednotlivých participantů, aby se v datech o chování a prožívání „zakotvil“ předpokládaný vztah, který je hlavním předmětem výzkumu. Autorka své závěry tak staví zejména na názorech respondentů.</p> <p>Na základě provedených rozhovorů na specificky získaném souboru rozhodně nelze zobecnit, že „Výsledkem tohoto výzkumu je, že lze předpokládat stejné vzorce užívání cannabis u všech potenciálních respondentů, kteří mají projevy ADHD.“</p> <p>Ve výsledcích i diskuzi se objevují relativně často nepřesné formulace, logické i gramatické chyby a překlepy, které jsou matoucí a znesnadňují čtení. Nejasné vymezení pojmu vzorce užívání (viz výše) je příkladem za všechny.</p> <p>Oceňuji souhrn hlavních výsledků v samostatné kapitole.</p> <p>V diskuzi je autorka z metodologického hlediska přiměřeně sebekritická, ale opět si nedovolím souhlasit s tvrzením, které prezentuje v závěru: „Tato práce nepřináší nové poznatky...“</p>	18 / max. 30

Etické aspekty práce	Bez problémů, popsáno v samostatné kapitole.	10 / max. 10
Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce.	Práce rozvíjí aktuální téma a propojuje dvě skupiny potenciálních klientů, které dlouho zůstávaly spíše na okraji zájmu adiktologie. Práce je úplná, logicky strukturovaná, má přiměřený rozsah. Autorce bohužel do textu v klíčových částech (abstrakt, souhrn výsledků) pronikl tiskařský šotek, a tak logické, gramatické a pravopisné chyby ztěžují čtenáři jejich pochopení.	10 / max. 15

Celkové hodnocení úrovně práce

Komentář vedoucího práce (celkové shrnující hodnocení, poznámky)	Předložená diplomová práce se zabývá velmi aktuálním tématem, když propojuje dvě skupiny problémů našich potenciálních klientů, které dlouho zůstávaly spíše na okraji zájmu adiktologie. Obě části práce splňují nároky na diplomové práce kladené, nicméně obě části také vykazují určité rezervy. Autorka čerpá z aktuální a bohaté literatury, kterou řádně i když poměrně nekriticky cituje, a zejména klíčové části popisující výsledky dosud provedených výzkumů na uživatelích konopných drog s ADHD chybí syntéza závěrů. V praktické části autorka vhodně volí metody a postupuje systematicky, nicméně v analýze zůstává na popisné rovině, přičemž základní výzkumná otázka korespondující s hlavním cílem (Může být užívání konopí při ADHD sebemedikací?) vlastně není jednoznačně zodpovězena. Celkově práce přináší mnoho zajímavých poznatků a podnětů, bohužel její čtivost a srozumitelnost je ztížena množstvím logických, gramatických i pravopisných chyb.	
Doplňující otázky k obhajobě	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vyvráťte prosím tvrzení, že Vaše práce nepřináší nové poznatky. 2. Může být užívání konopí při ADHD sebemedikací? Systematizujte výsledky výzkumu jako argumenty pro a proti. 	
Body celkem	68 / max. 100 bodů	
Navrhované hodnocení	<i>práci doporučuji k obhajobě, celkově hodnotím dobře</i>	
Datum	1. 9. 2017	
Jméno a příjmení, podpis	Jaroslav Vacek	